

застосування таких заходів, процедуру розгляду клопотань та спосіб повідомлення сторін про розгляд таких заяв.

Список використаних джерел

1. Алексеева Н.С. Зустрічне забезпечення як засіб захисту інтересів відповідача в цивільному процесі / Н. С. Алексеева // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2017. – № 3. – С. 42.
2. Луспенник Д. Д. Зустрічне забезпечення – новела цивільного процесу [Електронний ресурс] / Д. Лусник // Судебно-юридическая газета. – 2017. – № 12. – Режим доступу: <http://sud.ua/ru/news/publication/107640-zustrichne-zabezpechennya-novela-tsilvnogo-protsesu>
3. Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» № 2147 -VIII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2017. – № 48, ст. 436 – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2147-19>

Ключові слова: зустрічне забезпечення, цивільний процес, суд, відповідач, забезпечення позову.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Гонгало Р. Ф.

Степанова Снежана Петрівна

студентка 1-го курсу магістратури
факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

СКЛАД ВИТРАТ НА ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ТА ДОКАЗИ ЇХ ПІДТВЕРДЖЕННЯ

В багатьох випадках розгляд справ у судах є складний для звичайних людей, які не усвідомлені в усіх юридичних тонкощах, а, отже, дані особи потребують кваліфікаційної допомоги, що виражається у залученні правників, якими, відповідно до ч. 1 ст. 60 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України), можуть бути адвокати [3]. Крім того, згідно з оновленим ЦПК України було введено в дію норму права, якою встановлено, що учасники права мають право користуватися правничою допомогою, яка здійснюється тільки адвокатом, за виключенням випадків передбачених законом.

Питання статусу адвокатів у цивільному процесі, а також склад витрат на правничу допомогу та їх відшкодування розглядалося в

працях В.В. Заборовського, А.В. Коломійця, С.С. Немченко, Ю.Ю. Рябченко, Г.О. Світличної, Н.В. Хмелевської, М.В. Шпака та інших.

Якщо казати про законодавче закріплення права особи на правничу допомогу, то воно закріплено, як на міжнародному (ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод), так і на національному рівні (ст. 59 Конституції України) [1, 2]. Так, положення ст. 59 Конституції України було роз'яснено Конституційним Судом України у рішенні від 30.09.2009 р. № 23-рп/2009 за конституційним зверненням громадянина Голованя І.В., де зазначено, що воно є загальним за своїм змістом, тобто поширюється на коло осіб, в яке входять не тільки підозрюваний або обвинувачений у кримінальному провадженні, а також розповсюджується й на інших фізичних осіб, які самостійно можуть обирати свого представника з метою захисту своїх прав та законних інтересів, які також виникають з цивільних, сімейних, трудових, земельних та інших правовідносин [4].

Залучення адвоката в судовий процес передбачає у собі покладання на сторону витрат на сторін щодо його залучення, крім передбачених випадків Законом України «Про безоплатну правову допомогу». У зв'язку з цим, потребує аналізу питання щодо відшкодування витрат на правничу допомогу у цивільному судочинстві відповідно до останніх змін.

Так, відповідно до ч. 2 ст. 137 ЦПК України, витрати, пов'язані з наданням правничої допомоги поділяються на дві складові. До них відносяться:

1. гонорар адвоката та його помічника. Сюди відносять ті витрати учасника справи, які доказуються шляхом подання до суду договору про надання правової допомоги, ордера адвоката, а також іншими доказами, що окреслюють об'єм виконаної адвокатом роботи. Новокаховський міський суд Херсонської області 28 березня 2018 року постановив ухвалу відмову у задоволенні заяви адвоката, що діє на підставі договору, про стягнення судових витрат на правничу допомогу у справі № 2117/2-521/11, в якій зазначив, що склад та розмір таких витрат входить до предмету доказування [5]. З даного судового рішення наглядно видно, що: а) належними доказами цієї категорії справ є не просто наявні договір учасника справи з адвокатом та акт прийняття-передачі наданих послуг, а саме ті, в яких повний перелік виконаних робіт з відповідним підтвердженням розрахунків; б) вирішення питання про склад видатків на професійну допомогу можливе лише після розгляду справи по суті.

Тому, при постановленні ухвали про винесення додаткового рішення у справі про стягнення аліментів Оболонський районний суд міста Києва за наявності квитанції до прибуткового касового ордеру про сплату позивачем юридичних послуг вказав, що це є підставою для задоволення даної позовної вимоги [6]. Отже, в деяких судових

рішення може бути зазначено, що відповідні витрати були дійсно сплачені за відповідним розрахунковим документом, або ж прямо перераховують усі дії, які потребують оплати.

2. витрати, які поніс адвокат в процесі надання юридичних послуг. Ця категорія складається з оплати відповідних зборів, комісій за отримання різного роду інформаційних довідок, витягів з державних реєстрів тощо, що підтверджується платіжними дорученнями, чеками, квитанціями та іншими доказами. Але на практиці суди не зазначають про дані витрати при винесені рішення. Це можна пояснити тим, що дана складова повністю поглинається категорією правових витрат на правничу допомогу.

З огляду на вищезазначене, можна дійти до висновку, що якщо законодавець у нормі закону прямо передбачив склад відповідних витрат, то судам необхідно при винесені рішення вказувати їх обидві, розмежовуючи при цьому та із зазначенням доказів, на які посилалися учасники сторін, як на підтвердження факту їх виникнення та повної оплати.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закону від 28.06.1996 № 254к/96-ВР// Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996 р., № 30, ст. 141.
2. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод: Конвенція від 04.11.1950 р. // Офіційний вісник України від 16.04.1998 р., № 13 / № 32 від 23.08.2006, стор. 270.
3. Цивільний процесуальний кодекс України ([Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>).

Судова практика:

4. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-23/2009 ([Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v023p710-09/paran54#n54>)
5. Ухвала Новокаховського міського суду Херсонської області у справі № 2117/2-521/11 ([Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73058745>)
6. Ухвала Оболонського районного суду міста Києва у справі № 756/13516/16-ц ([Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72873718>).

Ключові слова: витрати на правничу допомогу, адвокат, склад витрат, докази підтвердження витрат на правничу допомогу, судові рішення.

Науковий керівник: к.ю.н., ст. викладач Бут І. О.